

ת"פ 47261/01/15 - מדינת ישראל נגד אברהים אבו עצב

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרזל

ת"פ 47261-01-15 מדינת ישראל נ' אבו עצב(עציר)

המאשימה:

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
ע"י ב"כ עו"ד שרית רייך-אבניאל

- נ ג ד -

הנאשם:

אברהים אבו עצב (עציר)
באמצעות הסניגוריה הציבורית
ע"י ב"כ עו"ד מרדכי רפאלי

גזר דין

1. בהכרעת דין מיום 20.4.2015 הנאשם הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירות של מעשה פזיזות ורשלנות ברכב בדרך ציבורית (לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין התשל"ז-1977); הסעה שלא כדין (לפי סעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952); חובת חגירה של חגורת בטיחות (לפי תקנה 83ב(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961), והסעת נוסעים מעל המותר (לפי תקנה 84(ב) לתקנות).

2. לפי עובדות כתב האישום המתוקן, שבו הורשע כאמור הנאשם, ביום 18.1.2015 לפנות בוקר נכנסו ארבעה תושבי האזור שאין בידם היתר שהייה כדין לשטח ישראל באזור מחסום קלנדיה. בצד השני של הגדר המתין להם הנאשם ברכבו. סוכם שהארבעה ישלמו 100 ₪ לנאשם על מנת שיסע אותם לתוך שטח ישראל הגם שלא היה ברשותם אישור כניסה תקף. הנאשם נהג ברכב והוא הסיע את הארבעה וכן אדם נוסף שזהותו אינה ידועה מבלי שכולם חגורים בחגורות בטיחות ומעבר לכמות הנוסעים המותרת ברכב (חמישה בלבד).

3. סמוך לשעה 05:15 באותו היום, התקרב הנאשם למחסום משטרתי שהוקם בכביש 9 ביציאה מירושלים. שוטר שהיה במחסום סימן לרכב לעצור אך הנאשם לא האט ופרץ את המחסום. שוטרים שהיו במקום החלו לרדוף אחרי רכבו של הנאשם בניידת משטרה עם אורות מהבהבים תוך שהם צופרים וקוראים לו במערכת הכריזה - לעצור. הנאשם לא שעה להוראותיהם והמשיך בנסיעה מהירה תוך שהוא נכנס לכביש 1 לכיוון ת"א וסוטה בין הנתיבים בצורה מסוכנת ובעקיקפת מכוניות בכביש. סמוך לסיבוב מוצא ניסה אחד השוטרים לחסום את נתיב הרכב של הנאשם ולגרום לו לעצור. אך הנאשם לא עצר ואף ניסה לפגוע בניידת באמצעות רכבו. כתוצאה מכך נאלצה הניידת לסטות לכיוון מעקה הבטיחות. הנאשם ניסה מספר פעמים לפגוע בניידת באמצעות רכבו. לבסוף, רכב אחר שנסע בכביש באותה עת ופרטיו אינם ידועים, בלם בפתאומיות עקב המרדף. בכך גרם לנאשם להאט. ניידת השוטרים עקפה את רכב הנאשם וניידת נוספת חסמה את הרכב מאחור. כך נעצר רכב

הנאשם.

הטיעונים לעונש

4. באת כוח המאשימה, עו"ד שרית רייך-אבניאל, טענה שמעשי הנאשם פגעו בערכים מוגנים של שלמות הגוף וחיי אדם של המשתמשים בדרך והשוטרים. ולענין עבירת ההסעה של השוהים הבלתי חוקיים מדובר בפגיעה בריבונות המדינה וביצירת סיכון בטחוני. בית המשפט התבקש לקבוע מתחמים נפרדים להסעה שלא כדין מזה ולמעשי הפזיזות ויתר העבירות מזה, שכן מדובר באירועים נפרדים, הן על ציר הזמן והן במהותם. אשר להסעת הנוסעים שלא היה בידם היתר שהייה כדין - הודגש שמדובר במעשה מתכוון ממניע כלכלי ותוך הסעה לכיוון ישראל שיש בכך חומרה נוספת. התבקש לקבוע מתחם שבין מאסר קצר בעבודות שירות לבין עונש חמור יותר של מספר חודשי מאסר בפועל. אשר לאירוע השני, שעיקרו הפזיזות והרשלנות כמו גם העבירות התעבורתיות הנלוות, הודגשה הנסיעה ללא חגורת בטיחות ובמספר נוסעים גדול מהמותר, כלומר יצירת סיכון גם לנוסעים ברכב וגם למשתמשים בדרך. עוד נטען והודגש, כי המרדף נעשה בציר מרכזי שעה שהיו כבר בכביש מכוניות והנאשם לא שעה לקריאות השוטרים והמשיך בנסיעה למרות סימנים של השוטרים שעליו לעצור ותוך שהוא מסמן בחזרה שהוא אינו מוכן לעשות כן. ועוד צוינו הניסיונות לפגוע בניידת המשטרה וגרימת הסטייה של הניידת לכיוון מעקה הבטיחות תוך סיכון לשוטרים בה ותוך סטייה בין נתיבים ובלימה של רכב נוסף. התבקש לקבוע מתחם שבין 20 ל-36 חודשי מאסר בפועל. ואשר לעונש המתאים, צוין עברו הפלילי של הנאשם, ובכלל זה עבירות הנוגעות לשימוש ברכב. בשל כל אלה (ובכלל זה לקיחת האחריות של הנאשם והעובדה שמדובר בעבר פלילי מלפני שנים רבות), התבקש לקבוע שהעונש המתאים לנאשם יהיה בשליש התחתון של המתחמים. עוד התבקשו חילוט הרכב; פסילת רישיון הנהיגה לתקופה של ששה החודשים; מאסר על תנאי; וקנס כספי.

5. ב"כ הנאשם, עו"ד מרדכי רפאלי, ציין שאכן לנאשם עבר פלילי ואולם מדובר בהרשעה אחרונה משנת 1996 תוך שהנאשם שינה את אורחות חייו. עוד הודגשו גילו (בן 51) והיותו אב לארבעה ילדים בני 5 עד 13. הסעת הנוסעים נעשתה מתוך מצוקה כלכלית הנובעת מבעיות פיזיות המקשות על פרנסת הנאשם. הבריחה מן השוטרים בוצעה מתוך לחץ ודחף רגעי שגרמו לנאשם לאובדן שיקול הדעת. הכביש רחב - דו נתיבי - וחד סטרי. שעת האירוע היא קרוב לשעה 05:00 בבוקר כך שהתנועה הייתה דלילה. הסיכון הבטיחותי היה לפיכך ברף הנמוך. אשר לניסיון לפגוע בניידת הרי שמדובר יותר ב"ניסיון בריחה" מאשר ב"ניסיון פגיעה". הראיה לכך היא שכאשר הניידת נכנסה לבסוף לנתיב נסיעתו של הנאשם - הוא עצר את רכבו ולא פגע בה. התבקש גם לתת משקל לכך שהנאשם הודה ולא ניהל את ההוכחות עד תומן וההודיה באה לאחר שינוי כתב האישום ולאחר ישיבת הוכחות אחת מטעם התביעה. עוד צוינה חרטתו של הנאשם ותקופת מעצרו עד כה העומדת על חמישה חודשים (מיום 18.1.2015). אשר למתחמי הענישה, הובאה מפי הסניגור פסיקה במקרים אחרים שמהם התבקש ללמוד על מתחם ענישה הנע בין מאסר בעבודות שירות לבין עונשי מאסר קצרים בין כתלי הכלא. התבקש לקבוע מתחם אחד לכל האירועים. לבסוף, הוסכם מפי הסניגור לחילוט הרכב ששווי 3,000 ₪ והתבקש חילוט זה במקום קנס כספי בשים לב למצוקה הכלכלית של הנאשם. הנאשם עצמו הוסיף שהוא מצטער על מעשיו ושהוא טעה.

תסקיר שירות המבחן

6. שירות המבחן התבקש להגיש תסקיר לעונש בעניינו של הנאשם וכך נעשה. בתסקיר צוין שבעקבות המעצר מסרה אשתו על התנהגויות בעייתיות של ילדיו המתקשים להתמודד עם היעדרו. עוד צוינה בתסקיר המעורבות הפלילית של הנאשם בעבר (בין השנים 1984 ל-1996) אך הודגשה האחריות המלאה שלקח על עצמו הנאשם וכן הצער והחרטה. וצוין גם השינוי באורחות חייו של הנאשם שנעדר מעורבות בפלילים מאז אותה תקופה שמלפני שנים רבות. שירות המבחן גם התרשם שמעצרו הנוכחי של הנאשם מהווה גורם הרתעתי משמעותי. והוסף עוד הקושי בהיעדרות ארוכת הטווח של הנאשם מביתו והשלכות מזיקות שעלולות להיות לו על התפתחות ילדיו. שירות המבחן המליץ על כן להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם עד כה.

מתחם הענישה ההולם

7. אציין תחילה, שבנסיבות המקרה שלפניי מצאתי מקום לקבוע מתחם ענישה הולם אחד לכל העבירות שבכתב האישום. הגם שקיים פער זמנים מסויים בין העבירות שעניין הסעת הנוסעים, כלומר מאיסופם ממחסום קלנדיה והסעתם לתוך ישראל ועד לאירוע הפזיזות והרשלנות שבא לידי ביטוי במרדף שתואר, הרי שעדיין מדובר באירוע שהתרחש בתוך מסגרת זמן של מספר שעות. נסיבות האירוע הן כאלו שבהן אכן מדובר במסכת עובדתית אחודה - שבאה לידי ביטוי באיסוף הנוסעים והסעתם בדרך תוך הימלטות מן השוטרים במהלך המרדף. וניתן גם לראות מן הפסיקה שהובאה לפניי מטעם באי כוח הצדדים, שכזו היא ההתייחסות לאירועים מסוג זה שבהם עבירות של הסעת שוהים ללא היתר שהייה כדין מתפתחות במסגרת אירוע אחד, לעבירות של נסיעה פזיזה ורשלנית תוך כדי ניסיון להימלט מן המשטרה בהימצא הנוסעים ברכב.

8. בכל הקשור לערכים החברתיים שנפגעו במקרה שלפניי, הרי שמדובר אכן בזכותה של המדינה לקבוע מי יבוא בשעריה לרבות הסיכון הביטחוני היכול להיות כרוך בכניסה שלא כדין; ביטחון ציבור המשתמשים בדרך וכן ההגנה על גורמי אכיפת החוק ועל השוטרים. בכל הקשור למידת הפגיעה בערכים המוגנים, הרי שבהסעת ארבעה תושבי האזור ללא היתר כניסה לשטחי מדינת ישראל תמורת סכום כספי, קיימת פגיעה ממשית בערך המוגן. גם בכל הקשור לביטחון המשתמשים בדרך לאכיפת החוק, קיימת פגיעה ממשית בערך המוגן. כך בהתייחס לנסיעה במספר נוסעים גדול מהמותר ברכב ובלא חגורות בטיחות. כך בעיקר בנסיעה באופן המתואר בכתב האישום בכביש מהיר ביציאה מירושלים. מדובר אמנם בשעה מוקדמת יחסית אך היו כלי רכב כבר בשעה זו בכביש. נהיגתו של הנאשם כללה פריצת מחסום משטרי והמשך נסיעה למרות ניסיונות לעצור אותו בדרכים שונות ותוך שהנאשם יודע על כך ומסמן למרות זאת שהוא לא מוכן לעצור. נהיגה זו אף הגיעה לכדי ניסיון לפגוע בניידת משטרה ותוצאה של סטייה לכיוון מעקה בטיחות. אמנם נהיגתו זו של הנאשם לא הגיעה לפגיעה תוצאתית בניידת עצמה או במי מהשוטרים או משתמשים אחרים בדרך. אך בכל הקשור בפגיעה בערך המוגן של ההגנה על מערכת אכיפת החוק ועל השוטרים הרי שזו קיימת גם בהיעדר התממשות של הסיכונים שנהיגה כזו גורמת.

9. בכל הקשור למדיניות הענישה הנוהגת, הביאו ב"כ הצדדים לפניי פסיקה רבה. סקירה מקיפה של מדיניות

הענישה הנוהגת במערך נסיבות של הסעת שוהים בלתי חוקיים והימלטות מהמשטרה תוך מרדף, ניתן למצוא בגזר דין שניתן בידי השופט ד"ר עמי קובו בבית משפט השלום בפתח תקווה בת"פ 10175-03-13 (6.1.2014). פירוט זה וכן תוספת עליו, ניתן למצוא גם בגזר דין שניתן בידי כב' השופט מ' דרורי בת"פ 38784-03-14 (מיום 14.12.2014). אין צורך לחזור על פירוט זה במסגרת גזר הדין הנדון, והעולה ממנו הוא שבמקרים דומים הוטלו על הנאשמים עונשים שנעו בין הטלת מאסר בעבודות שירות וכלה במאסרים בפועל לתקופה משמעותית.

10. בכל הקשור במתחם העונש ההולם במקרה שלפניי, יש לציין שמדובר באירוע חמור. הוא כולל לא רק הסעת נוסעים שלא כדין לכיוון מרכז הארץ (דרך כביש מס' 1), בתשלום, במספר נוסעים גדול מהמותר ועבירות תעבורה נוספות. **משולבת בו** הימלטות ממחסום משטרה, מרדף בכביש בין עירוני מרכזי והמשך הימלטות למרות זיהוי רכבי משטרה שרודפים אחר הרכב ותוך נסיעה מסוכנת ואף סימון לשוטר שאין נכונות לעצור. ואם לא די בכך, כלל האירוע גם ניסיון לפגוע בניידת המשטרה ואילוצה לסטות לכיוון מעקה הבטיחות. הגם שלא היו נפגעים בגוף וברכוש בנסיבות המקרה, מדובר באירוע חמור שמעבר לעצם ההסעה של הנוסעים וההימלטות ככזו. אירוע, המשקף יצירת סיכון הן בהסעת הנוסעים ללא היתר (תוך תכנון מראש) והן למשתמשים בדרך ולגורמי אכיפת החוק. אירוע שהתרחש תוך התרסה במהלך המרדף כלפי הנסיון לעצור את הרכב והמשך הימלטות תוך סיכון ממשי לשוטרים.

11. המתחם ההולם לאירוע אחד מעין זה, לדעתי, הוא בין מאסר בפועל קצר בן מספר חודשים ועד ל-20 חודשי מאסר בפועל וכן קנס כספי. במקרה דנן לא נטענו וגם לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מן המתחם לחומרה או לקולא.

גזירת העונש המתאים לנאשם

12. במסגרת העונש המתאים לנאשם בתוך המתחם ההולם, יש מקום להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. במסגרת זו יש בנסיבות המקרה מקום לתת משקל לכך שעונש מאסר יפגע בנאשם ובמשפחתו כאמור בתסקיר שירות המבחן. באופן ספציפי נשוב ונזכיר את נושא הפגיעה בילדיו הצעירים של הנאשם. הנאשם לקח אחריות על מעשיו. לנאשם יש עבר פלילי. הוא כולל הרשעה בעבירת סמים (משנת 1998) שבגינה נגזר עליו בין היתר מאסר בפועל של 18 חודשים; הרשעה בעבירת סמים נוספת ונהיגת רכב מנועי ללא רשיון משנת 1996 שנגזר על הנאשם בגינה בין היתר מאסר בפועל לתקופה של חמש שנים; וכן עבירות של שימוש ברכב ללא רשות ותקיפה מן השנים 1992 עד 1995 שבגינן נגזרו על הנאשם מספר חודשי מאסר בפועל וכן מאסר על תנאי. מדובר בעבר פלילי לא מבוטל הגם שהוא אכן רחוק יחסית ושירות המבחן מצא וציין שמאז תקופה זו בחייו של הנאשם לא נרשמה מעורבות פלילית נוספת שלו. עוד יש לתת את הדעת לשיקולי הרתעת היחיד והרבים בגדרו של המתחם וכן לזקוף לזכותו של הנאשם את העובדה שהוא הודה בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן וחסך מזמנו של בית המשפט וכן את החרטה שהביע.

13. באיזון בין השיקולים השונים מצאתי מקום לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל של 10 חודשים, וזאת בניכוי ימי מעצרו מיום 18.1.2015 ועד היום. חומרת האירועים ונסיבות ההימלטות מן השוטרים במרדף כמו גם עברו הפלילי של הנאשם - והגם שמדובר בעבר רחוק יחסית - אינם מצדיקים לטעמי בנסיבות המקרה את אימוץ המלצת שירות המבחן במלואה, כלומר הסתפקות בתקופת מעצרו של הנאשם עד כה. מעשים למעין אלה, של הסעת נוסעים בלא היתר כדין לתוך שטחי ישראל, בתכנון מראש ובתשלום, יוצרים סכנה לשלום הציבור. וכאשר הם מגיעים לכדי הימלטות מהמשטרה תוך מרדף בכביש בין-עירוני, בלא עצירה למרות "סימנים" מהשוטרים ובהמשך כדי סיכון לשוטרים ולמשתמשים בדרך - יש בכך חומרה מיוחדת המחייבת הטלת עונש ממשי. עם זאת, לא מצאתי מקום להחמיר עם הנאשם מעבר לכך, וכדי הרף הגבוה של המתחם, וזאת כאמור בשים לב להמלצת שירות המבחן, ההודיה ונטילת האחריות והחרטה, כמו גם טיעון ב"כ המאשימה לפניי לעניין הימצאות העבירות ברף הנמוך של המתחם.

14. אשר לקנס הכספי - הרי שעבירת הסעת הנוסעים בלתי חוקיים בוצעה מתוך מניע כלכלי ובנסיבות אלה קיים אינטרס ציבורי בהטלת עונש כספי שיהא בו כדי איון של כדאיות העבירה. עם זאת, במסגרת גובה הקנס יש מקום בנסיבות המקרה לתת משקל גם לנסיבות האישיות והמשפחתיות שמצאו ביטוי בתסקיר שירות המבחן ולהסכמתו של הנאשם לחילוט רכבו.

סוף דבר

15. אשר על כן אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 10 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 18.1.2015 ועד היום.
- ב. ששה חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסרו על עבירה של מעשה פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338 לחוק העונשין, או כל עבירה לפי חוק הכניסה לישראל.
- ג. קנס כספי בסך של 7,000 ₪ או 70 ימי מאסר תמורתם. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים שהראשון שבהם ביום 1.1.2016.
- ד. חילוט רכבו של הנאשם, מסוג פיג'ו 206 מ"ר 89-051-23 (כפי המוסכם).
- ה. ששה חודשי פסילה מלהחזיק או לקבל רשיון נהיגה החל מיום שחרורו ממאסרו.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט"ו בתמוז תשע"ה, 2 יולי 2015, במעמד ב"כ המאשימה, הנאשם וסניגורו.

